

4. Vnější vztahy

Hodnota vývozu meziročně rostla v obou čtvrtletích roku 2019.

Hodnota vývozu zboží v 1. pololetí 2019 meziročně vzrostla o 63,0 mld. korun (3,5 %) na 1 878,4 mld.¹ Dynamika exportu v jednotlivých čtvrtletích byla vyrovnaná. Zatímco v 1. kvartálu se vývoz meziročně zvýšil o 3,5 % (31,8 mld. korun), 2. čtvrtletí příliš nezaostalo se 3,4 % (31,3 mld.). Hodnota exportu ve 2. čtvrtletí činila 948,5 mld. korun, a byla tak nejvyšší dosažená za toto období v časové řadě od roku 2005.

Silnější dynamiku měl v 1. pololetí vývoz mimo Evropskou unii.

V 1. pololetí se hodnota vývozu zboží do EU meziročně zvýšila o 3,5 % a mimo EU o 4,7 %. V průběhu jednotlivých čtvrtletí se dynamika měnila – růst exportu do Unie ve 2. čtvrtletí oslabil na 2,6 % a naopak do mimounijních zemí prudce zrychlil na 8,0 %. V první polovině roku se meziroční dynamika exportu do Německa udržovala na mírné úrovni (2,4 % v 1. i 2. čtvrtletí). U ostatních zemí EU však byl 2. kvartál tím slabším. Platilo to o Polsku (zpomalení z 3,1 % na 0,8 %), Slovensku (z 10,8 % na 4,8 %), Rakousku (z 6,0 % na 2,0 %) nebo Francii (z 9,4 % na 1,1 %). Naopak ve 2. čtvrtletí zrychlil růst vývozu do Maďarska (na 9,4 %). Meziroční pokles zaznamenal vývoz do Belgie (o 6,9 % a 1,6 % v jednotlivých čtvrtletích). Růst, který se v závěru loňského a na počátku tohoto roku objevil u exportu do Velké Británie, se neudržel a vývoz poklesl ve 2. čtvrtletí o 7,8 %. Zrychlení meziroční dynamiky vývozu mimo Unii bylo zčásti dílem srovnávací základny loňského 2. čtvrtletí. Poměrně silně ale ve 2. čtvrtletí rostla hodnota exportu do Ruska (11,4 %), Spojených států (17,6 %) a Švýcarska (8,1 %).

Ve 2. čtvrtletí se oživil růst exportu motorových vozidel.

Solidní růst vývozu v 1. pololetí podpořil nárůst hodnoty exportu motorových vozidel (+17,5 mld. korun, 3,4 %) a rovněž počítačů, elektronických a optických přístrojů (+10,2 mld., 5,8 %). Silnější bylo také zvýšení hodnoty exportu ostatních dopravních prostředků (+5,0 mld., 19,1 %) a chemických látek a přípravků (+4,4 mld., 5,3 %). Relativně slabou dynamiku pak měl vývoz dvou významných artiklů – strojů a zařízení (+5,1 mld., 2,5 %) a elektrických zařízení (+2,2 mld., 1,4 %). V samotném 2. čtvrtletí zrychlil růst exportu motorových vozidel na 5,4 % a naopak stagnovala hodnota u zmíněných artiklů navázaných na výrobu motorových vozidel – strojů a zařízení (0,2 %), elektrických zařízení (0,5 %) a rovněž pryžových a plastových výrobků (0,9 %).

Naopak růst dovozu ve 2. čtvrtletí zpomalil. Stagnoval import z EU.

Meziroční dynamika dovozu zboží v porovnání s 2. pololetím 2018 přibrzdila. Celkem v 1. pololetí 2019 vzrostla hodnota importu o 45,4 mld. korun (2,6 %) na 1 769,8 mld. Zpomalení se však odehrávalo zejména ve 2. čtvrtletí roku. Hodnota dovozu v tomto období meziročně vzrostla o 8,3 mld. korun (0,9 %) na 890,1 mld. Téměř výhradně v 1. pololetí rostl dovoz ze zemí mimo EU (7,6 %), naopak z EU bylo do Česka importováno jen o 0,3 % více než ve stejném období loňského roku. Ve 2. čtvrtletí dokonce hodnota dovozu z EU meziročně klesla o 1,2 %. Důvodem byl hlavně pokles importu z Německa o 2,7 %, ve 2. kvartálu se prohloubil také propad dovozu ze Slovenska na 10,7 %. Silný pokles pokračoval i v případě Velké Británie (−9,9 %). Z mimoevropských destinací silně v obou čtvrtletích roku 2019 rostl dovoz především z Číny (shodně o 9,0 %). Poměrně výrazně ve 2. čtvrtletí meziročně klesal import z Jižní Koreje (−9,0 %), Spojených států (−7,4 %) a Ruska (−20,2 %, důvodem bylo zastavení dodávek ropy kvůli jejímu znečištění).

Dovoz motorových vozidel rostl jen mírně.

Jen mírně v 1. pololetí narůstala hodnota dovozu motorových vozidel (+5,4 mld. korun, 1,9 %). Nejvýraznějšího přírůstku dosáhla hodnota dovezených počítačů, elektronických a optických přístrojů (+8,1 mld., 4,5 %). U ropy a zemního plynu byl zaznamenán nárůst importu o 6,9 mld. korun (12,0 %). Mírněji se zvýšil dovoz chemických látek a přípravků (4,9 mld., 3,5 %), strojů a zařízení (5,6 mld., 3,3 %) a elektrických zařízení (2,8 mld. korun, 2,2 %). Podobně jako na straně vývozu ale import strojů a zařízení (0,5 %) i elektrických

¹ Údaje statistiky zahraničního obchodu v národním pojetí v nominálním vyjádření zahrnující pouze obchod se zbožím. Hodnota vývozu je zachycena v cenách FOB, tj. včetně nákladů souvisejících s dopravou na hranice ČR. Dovoz uvedený níže v této kapitole je v cenách CIF, tj. včetně nákladů souvisejících s dopravou v zahraničí na hranice ČR. Data jsou platná k 6. 9. 2019.

zařízení (0,4 %) v samotném 2. čtvrtletí stagnoval. K poklesu došlo v 1. pololetí u hodnoty dovozu základních kovů (-3,8 mld. korun, 2,6 %) a koksu a rafinovaných ropných produktů (-4,2 mld., 12,4 %).

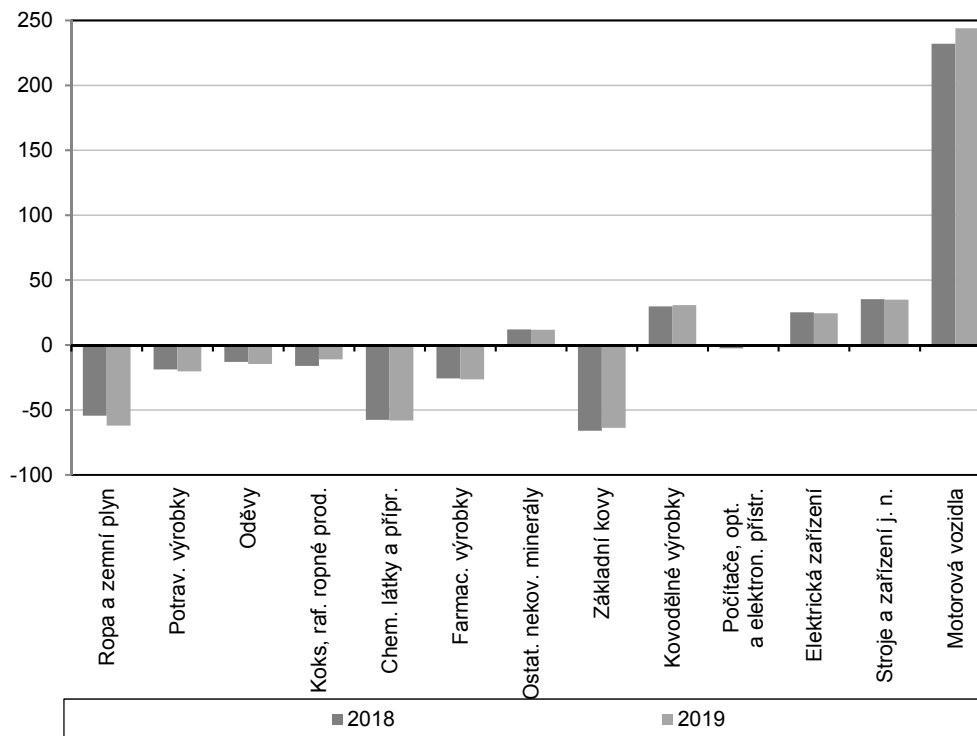
V 1. pololetí došlo k nárůstu přebytku bilance obchodu se zbožím, zejména díky obchodu s EU.

Zmírnění růstu dovozu se projevilo také na výsledném saldu bilance obchodu se zbožím, které v 1. pololetí dosáhlo 108,6 mld. korun a meziročně se zvýšilo o 17,7 mld. Popsaný nárůst přebytku ale připadá pouze do 2. čtvrtletí. Kladné saldo se tehdy zvýšilo o 23,0 mld. korun na 58,4 mld. Byla tak přerušena série poklesů přebytku trvající pět čtvrtletí. Z teritoriálního pohledu zaujal v 1. pololetí zejména mohutný nárůst přebytku se zeměmi EU o 46,5 mld. korun. Naopak se zeměmi mimo Unii se již tak záporné saldo zhoršilo o 27,1 mld. Díky výše popsanému poklesu dovozu se výrazně zlepšil přebytek obchodu s Německem (v 1. pololetí o 15,4 mld. korun, z toho ve 2. čtvrtletí o 13,4 mld.) a se Slovenskem (v 1. pololetí o 18,7 mld., z toho o 9,1 mld. ve 2. čtvrtletí). Výrazně se prohloubil deficit s Čínou (-14,4 mld. korun za celé pololetí) a s Tureckem (-7,5 mld.).

Největší nárůst přebytku zaznamenal obchod s motorovými vozidly.

K růstu přebytku v 1. pololetí přispíval především obchod s motorovými vozidly (celkem +12,1 mld. korun, z toho +8,2 mld. ve 2. čtvrtletí), ostatními dopravními prostředky (+8,4 mld., +8,0 mld. ve 2. čtvrtletí), koksem a rafinovanými ropnými produkty (+5,2 mld., +4,8 mld. ve 2. čtvrtletí), základními kovy (2,1 mld.) a elektřinou, plynem, párou a klimatizovaným vzduchem (+4,0 mld.). Naopak ve směru deficitu významněji působil především obchod s ropou a zemním plynem (-7,6 mld. korun).

Graf č. 9 Bilance zahraničního obchodu* ve statistice zahraničního obchodu (kumulace 1. pololetí, v mld. korun, vybrané oddíly klasifikace CPA)

Zdroj: ČSÚ
*v národním pojetí

